

PAPER DETAILS

TITLE: YINE RUMELI

AUTHORS: Haluk KAYICI

PAGES: 141-150

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1299113>

YİNE RUMELİ¹

Mehmet Ali Tevfik [YÜKSELEN]²

Çeviriyazı³:

Haluk KAYICI⁴

Bulgarların Rumeli’de milliyet nâmına yaptıkları “icrâât”ı yine birer birer dimâğımda⁵ canlandırıyorum. Toptan îdâmlar, cebrî⁶ vaftizler, tebdîller⁷, her türlü Bulgarlaştırmaklar... Edirne yerine Odrin, Mustafapaşa⁸ yerine Ferdinandov, Dedeâğaç yerine Nadedca...

Her zaman dişlerimi gıcırdatan, varlığını bir gayz⁹ ve düşmânlık dinamitiyle berhevâ¹⁰ eden bu “icrâât”ın gâyesini düşünüyorum ve ân ve hâlin fecâatına

¹ Mehmet Ali Tevfik, “Yine Rumeli”, *Turanlı’nın Defteri*, Kitâbhâne-i İslâm ve Askerî-Tüccârzâde İbrahim Hilmi, Dersââdet 1330, s. 103-109.

² Mehmet Ali Tevfik, 1 Nisan 1889 tarihinde Biga’da dünyaya geldi. II. Meşrutiyet döneminde Türk tarihine damgasını vuran şahsiyetlerin başında gelmektedir. Konuşmaları ile gençliği peşinden sürükleyen, onlara vatan sevgisi ve kaybedilen toprakları tekrar geri almak için mücadele ruhu kazandıran insanlar arasında yer almıştır. Mehmet Ali Tevfik Bey, New York Başkonsolosluğu vazifesinde iken 21 Eylül 1941 tarihinde vefat ettiğinde elli iki yaşındaydı. İsmi unutulmuş ama milletine duyarlı bir gençlik yetiştirilmesinde büyük katkıları bulunan Mehmet Ali Tevfik Bey’e sonsuz saygıyla... Biyografisi için bakınız: Ali Birinci, “Mehmet Ali Tevfik Yükselen”, *Türk Yurdu*, C. 27, S. 243, Kasım 2007, s. 58-62.

³ Bu çalışmada, kelimelerin günümüzdeki karşılıkları için Kubbealtı Lugatı’ndan faydalanılmıştır. Bakınız: İlhan Ayverdi, *Kubbealtı Lugatı-Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, 2. Baskı, Kubbealtı Neşriyatı, C. 1-2-3, İstanbul 2006.

⁴ Öğr. Gör., Trakya Üniversitesi İpsala MYO, halukkayici@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8490-1791.

⁵ “Ç. N.” Beyin, şuur, bilinç, akıl.

⁶ “Ç. N.” Zor altında yaptırılan.

⁷ “Ç. N.” Değiştirme, değiştirilme, başka şekle sokma.

⁸ “Ç. N.” Dönemin Edirne’ye bağlı Cısr-i Mustafapaşa kazası. Günümüzde ise Svilengrad.

⁹ “Ç. N.” Öç alma arzusu ile bilenmiş öfke, kızgınlık, hiddet, hınç, gazap.

¹⁰ “Ç. N.” Havaya gitmiş, uçmuş, kaybolmuş.

rağmen muzafferâne bir istihfâf¹¹ hissinden kendimi alamıyorum... Hatta dudaklarımda bir tezyîf¹² iltivâsı¹³ bile var...

Hûnhâr Savoff¹⁴, Türk nâmını ortadan kaldırmak için Rumeli’de sen azîm bir kıyâmet kopardın. Yüzbinlerce Türk gâyet derin hafredilen¹⁵ çukurlara gömüldü ve üzerlerine ağır taşlar basıldı. Fakat “ümîd”e, dâima kuvvetli hiç mağlûb olmaz, müebbeden muzaffer “ümîd”e ne yapabildin?

Ümîdi bu milletin gömülmez.

Beyhûde bu gayretin mezârcı!

“Savoff”un bir sırtlan kadar vahşî ve menfûr hayâline tevcîh ile muttasıl¹⁶ okuduğum bu mısırâlar acaba kimin? Garîb bir tecessümle¹⁷ hâfızamı hafrediyorum, nihâyet buldum... Üç dört sene evvel elime geçen Fransızca bir şiir mecmûasında çok okunmuş bir manzûmenin iki mısırâı...

Kütüphâneme koşuyorum, hissiyâtımı o kadar belâgat ve harâretle ifâde eden şâirin kitâbını himâlî¹⁸ parmaklarla karıştırıyorum ve bütün manzûmeyi bir nefeste okuyorum:

Hayır!

- Âh, Alsas ve Loren¹⁹ köpekleri! Siz Alman olmaktan imtinâ ediyorsunuz öyle mi? Bizim merhametli davrandığımız yeter: Bu köpekler için prangalar döktürelim. Zincirler perçin edelim... Kilitlenmiş ağızlarına üç kat tunçtan mühürler vuralım.

- Demirci beyhûde yere demir döğüyorsun. Fikir zincir kabûl etmez!

- Mademki öyledir bir zindân yapılsın, kapısı iyice kapansın ve duvarları yüksek olsun. Yegâne bir hülyâ besleyen bu mecnûn “Alsas ve Loren”lileri

¹¹ “Ç. N.” Küçük görme, hafif bulma, küçümseme, hor görme.

¹² “Ç. N.” Alay etme, küçümseme.

¹³ “Ç. N.” Sarılma, sarılıp dolaşma.

¹⁴ “Ç. N.” Bulgar general. Balkan Savaşları döneminde Bulgaristan ordu komutanı (1857-1928). Bakınız: Jean Frédéric Lucien Piarron de Mondésir, *Edirne Muhasarası*, Yayına Hazırlayan: Haluk Kayıcı, Ceren Yayıncılık, Edirne 2019, s. 12.

¹⁵ “Ç. N.” Kazılan.

¹⁶ “Ç. N.” Aralıksız ve yan yana olan, bitişmiş durumda bulunan, bitişik.

¹⁷ “Ç. N.” Canlanma, göz önüne gelme, görünme.

¹⁸ “Ç. N.” Yük getirmek, yük taşımak.

¹⁹ “Ç. N.” Alsace-Lorraine ya da Alsas-Loren. Almanya ve Fransa arasında bu bölgeye sahip olma mücadelesi yaşanmıştır. Günümüzde Fransa toprakları içerisinde yer almaktadır. Bakınız: Sina Akşin, *Kısa 20. Yüzyıl Tarihi*, VII. Basım, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2020, s. 16, 23, 84, 112.

koşuylara tıknız ve üzerlerinden sürmeleyiniz! Sevilmesi lâzım gelen Prusya'dır²⁰. Prusya ve Prusya kânunu!

- Zindâncı senin zindânın beyhûde yere kapanacak. Gayz ve kîn hapsedilemez!

- Haşin ve yaramaz ırk, ölüm geliyor. Bütün ecdâdının birer birer yere serildiğini gör. Zaman birçok gözler kapattı. Ey mezâr kazıcı. Haydi, kazmanı eline al. Fransa'nın bu ihtiyar taraftarlarının hepsini çabucak ve güzelce defnet!

- Mezâr kazıcı çukurun ehemmiyeti yok. Ümîd, defnolunmaz!

Vatanperver Fransız şâirinin "Alsas-Loren" ilhâkından on yedi sene sonra yazdığı bu manzûmeyi bütün mânâsıyla benimsedim:

Ümîdi bu milletin gömülmez,

Beyhûde bu gayretin mezârcı!

Rumeli'nin mâsûm ve bedbaht hayâlî karşısında aşk ve istiğrâkla²¹ bu mısraları tekrarlayıp dururken ansızın kulağımın dibinde müstehzî²², gaddâr, isyân verici kakhahalar işitildi. Vatansız Türk gençlerinden birine mi yoksa Mösyö "Tardiyo"ya mı âit olduğunu pek iyi tâyin edemediğim bir ses, gurûrumu öldürmek isteyen bir taarruz başladı:

"Azizim, temdîn²³ ve muhâfaza edemediğiniz Rumeli hakkında ümîdler besliyorsunuz. Eğer bu, hayâlin fevkinde bir hamâkat²⁴ olmasa idi safdilliliğiniz bana merhamet ilhâm ederdi. Fakat şimdi kakhaha ile gülmek ihtiyâcından başka bir şey hissetmiyorum. Rumeli'de sizin neniz var?"

Tereddütsüz, gazab-*ran*²⁵ olmayarak, haysiyet-*şîâr*²⁶ bir sükûtle cevâb veriyorum:

²⁰ "Ç. N." Prusya, bugünkü Almanya'nın doğu kesiminde kurulmuş Berlin merkezli Alman krallığıydı. Avrupa tarihinde değişik dönemlerde farklı anlamlarda kullanılmakla birlikte daha çok 1713-1867 yıllarında etkili bir siyasî teşekkül olan Prusya Krallığı'nı ifade eder. Başlangıçta Hohenzollern hânedanı idaresindeki Brandenburg seçici prensliği olarak Mukaddes Roma Germen İmparatorluğu'nun bir parçası iken Brandenburg Dukalığının krallık statüsü kazanmasıyla ortaya çıkmış, 1871'den sonra Alman İmparatorluğu'na dönüşerek bunun bir parçası haline gelmiştir. Bakınız: Kemal Beydilli, "Prusya", *TDVİA*, C. 34, İstanbul 2007, s. 354.

²¹ "Ç. N." Bir şeyin içine gömülme, içine dalma, gark olma.

²² "Ç. N." Alaycı.

²³ "Ç. N." Medenîleştirme.

²⁴ "Ç. N." Ahmaklık, budalalık.

²⁵ "Ç. N." Öfkeli.

²⁶ "Ç. N." Haysiyetli.

“Senelerden beri biz Türkler yalnız bir işi mukaddes bildik: Kendi kendimize iftirâ! Hârika-nümâ²⁷ bir azim ve inât ile ifâ ettiğimiz bu vazîfe parlak bir muvaffakiyet ile hitâm buldu: Kendi kendimizden iğrendik! İnsânların yarısını katleden bir cânî ihtimâl ki berâat kazanabilir; fakat biz kendi aleyhimize hâzırladığımız dâhiyâne ithâmnâmeden sonra artık -azîzim Behlül ve Suat Nahit... yâhût muhterem mösyö Tardiyo...- artık sizin nazarınızda mücrimiyetten²⁸ kurtulamayız. Fakat bununla beraber yalnız bir mahkeme huzûrunda mâsûmiyetimiz tebeyyün²⁹ etti: Mahkeme-i vicdânımız!”

Acaba Behlül, Suat Nahit ve Tardiyo, “Turanlı”nın bir dakika için müdâfaasını dinlemeye muvâfakat³⁰ ederler mi?

Biz Rumeli’de ne yaptık, Rumeli’de “Türk” olarak ne vardır? Bunlara gayet umûmî ve böyle olduğu için mübhem³¹ cevâplar vermektense pek yeni vezinde bir müşâhedemi anlatacağım.

Dedeâğaç’ta idik... Bulgarların bugünkü “Nadecda”sında... Küçük kasabada herşey intizâm fikrine, temeddün³² ârzûsuna, büyük bir kâbiliyet yekûnuna delâlet ediyordu.

Geniş ve ağaçlarla müzeyyen bir cadde, eğer tâbîr câiz olsa nezîh sıfatıyla tavsîf³³ edeceğim temiz sokaklar... Güzel bir medrese, ileride kütüphâne olacak bir binâ, idâdî mektebi, kız rüşdiyesi, münevver gençler kulübü, cemâat-ı İslâmiyye’nin mektepler için îrâd³⁴ olarak yaptırdığı sekiz binâ, mükemmel bir gurebâ³⁵ hastahânesi, umûmî bir bahçe... Bulgaristan’ın değil Belçika ve Fransa’nın on beş bin nüfusluk herhangi bir kasabasında medeniyet ve irfâna âit daha ne gibi müesseseler varsa siz söyleyiniz, ben Dedeâğaç’ta, bu güzel Türk medînesinde bunların işlerini size tâdâd³⁶ edeyim... Mûnis kasabacığî yanımda bulunan bir Fransalı mühendise gezdirdikten sonra yine kendisiyle deniz kenarında oturmuştuk. Genç

²⁷ “Ç. N.” Harika gösteren

²⁸ “Ç. N.” Suçlu olma durumu, suçluluk.

²⁹ “Ç. N.” Belli olma, meydana çıkma, görülüp anlaşılma, ayan olma.

³⁰ “Ç. N.” Uygun görme, razı olma, kabul etme, müsâade.

³¹ “Ç. N.” Ne olduğu açıkça anlaşılmayan, belirsiz.

³² “Ç. N.” Medenîleşme, medeniyette ilerleme.

³³ “Ç. N.” Vasıflarını, niteliklerini sayma.

³⁴ “Ç. N.” Gelir, varidat.

³⁵ “Ç. N.” Garipler, kimsesizler, yoksul kimseler.

³⁶ “Ç. N.” Birer birer sayma, sayım.

mühendise: “İhtisâsınız³⁷ nedir?” dedim. Fransız arkadaşım hayret ve meftûniyetle³⁸ cevâp verdi: “Bizim Dieppe ve Fecamp”³⁹ gibi küçük kasabalarımızdan hiç farkı yok!”

İşte Bulgarların güzel sokaklarını kardeşlerimizin kanıyla suladıkları Dedeâğaç, sevgili Türk medînesi!⁴⁰

Ben Türklerin esâtîr⁴¹ menkıbelere benzeyen bir sefer ve parlak bir muzafferiyet netîcesinde fethettikleri muazzez Rumeli’yi nasıl unutabilirim? Ben Akdeniz sâhilinde dîlîrîb⁴² semâsını gözlerime nakşeden Dedeâğaç’ı, kırk sene evvel temeli kurulmuş ve kendisine sırf Türkçe bir ad verilmiş bu güzel medînenin hasretiyle, derdiyle nasıl yanmam? Ben nasıl ümîd etmem?

Hayır, hayır! Rumeli bir Türk yurdudur.

Hâfızamdaki vakaların, hikâyelerin ateşlediği bir îmân ile bağırıyorum:

Ey Rumeli, her zaman bizimsin!

Benim için Selanik, Manastır da Dedeâğaç gibi acıklı ve sevimli bir hâtıra, dâima ümîd menbaı... Millî mefkûre Selanik’te doğmadı mı?

Aziz üstâdım Hüzeyinzâde’nin⁴³ en müheyyiç⁴⁴ telkînlerine, irşâdlarına tecellî-gâh olan yer şimdiki “Thessaloniki” değil midir? Selanik’te bir Türk çocuğunun “Ne olacaksın?” suâlîne: “Bombacı olacağım! Düşmânların başını ezeceğim!” cevâbını verdiğini kulaklarımla duymadım mı? Siyâsî inkılâbımızı büyüten Manastır, bize Bombay ve Pekin gibi yabancı mıdır?

Rumeli, baştan başa Türk yurdudur. Onun her cüzü⁴⁵ Türk mefharetlerinin⁴⁶ dâsitanlarını⁴⁷ terennüm⁴⁸ eder. Uzak ve meçhûl İşkodra, âsî ve nâmert

³⁷ “Ç. N.” Duygu, his.

³⁸ “Ç. N.” Çok beğendiği bir şey önünde şaşırıp kalan, şaşkına dönen (kimse), şaşkın, hayran.

³⁹ Fransa’nın bahr-i muhîr sâhilinde iki zarîf ve küçük kasabasıdır.

⁴⁰ “Ç. N.” Şehir, kasaba, belde.

⁴¹ “Ç. N.” Efsânevî, eski masallarda olduğu gibi, mitolojik.

⁴² “Ç. N.” Gönül aldatan, gönül avutan, cazibeli.

⁴³ “Ç. N.” Türkçülük fikrinin mütefekkirlerinden Hüseyinzade Ali Turan (1864-1940). Kısa biyografisi için bakınız: Gülsün Dünder, *Türkçülüğün Alfabeti*, Su Yayınları, İstanbul 1979, s. 96-97.

⁴⁴ “Ç. N.” Heyecan veren, heyecanlandıran, coşturan.

⁴⁵ “Ç. N.” Kısım, parça.

⁴⁶ “Ç. N.” Övünme, iftihar etme.

⁴⁷ “Ç. N.” Destan.

⁴⁸ “Ç. N.” Anlatma, ifâde etme.

Avlonya bile Hasan Rıza⁴⁹ ve Niyazi'nin⁵⁰ kanıyla bir Türk toprağı, bir millî ziyâret-gâh, eğer tâbîr câizse bir mutâf⁵¹ oldu.

Behlül Bey, Suat Nahit Bey ve Mösyö Tardiyo... Sezâ-yı ıslâhı⁵² imkânsız, lâkayd ve müstehzîler, sen ey sermedî⁵³ düşmân... Sizin tezyîflerinizi en derin bir kayıtsızlıkla karşılayan bu heyecanlı adamdan murdar mâneviyetinize bin lânet!

Ben hiçbir şeyin mağlûp edemeyeceğı bir îtikâdla ser-hoş ve âtîden⁵⁴ emînîm... İşte al bayrağın Rumeli'de dalgalandığını görüyorum:

Ümîdi bu milletin gömülmez

Beyhûde bu gayretin mezârcı!

18 Haziran 1329 [1 Temmuz 1913]

Mehmet Ali Tevfik, "Yine Rumeli", *Turanlı'nın Defteri*, Kitâbhâne-i İslâm ve Askerî-Tüccârzâde İbrahim Hilmi, Dersââdet 1330, s. 103-109.

⁴⁹ "Ç. N." Hasan Rıza Paşa hakkında bakınız: Gizem Kaytan, "Balkan Savaşları'nda Kuşatılmış Bir Şehir ve Kahraman Bir Kumandan: İşkodra Müdafaası ve Hasan Rıza Paşa", *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 9, S. 17, Ocak 2019, s. 158-200.

⁵⁰ "Ç. N." Ahmet Niyazi Bey veya Resneli Niyazi Bey (1873-1913). Biyografisi için bakınız: Hikmet Feridun Es, *Tanımadığımız Meşhurlar*, 2. Basım, Ötüken, İstanbul 2013, s. 462-483.

⁵¹ "Ç. N." Ziyâret veya ibadet maksadıyla etrâfında dönülen, çevresinde dolaşılan, tavaf edilen (yer).

⁵² "Ç. N." İyi duruma getirme, iyileştirme.

⁵³ "Ç. N." Sonsuz, ölümsüz, ebedî, bâkî.

⁵⁴ "Ç. N." Gelecek zaman.

۱۰۲ امیدی بوملن کومولش . یپوده بوغیرنك ، مزارچی ! « ساووف » ك برصیرتلان قدر وحشی ومنقور خبیالنه توجیه ایله متصل اوقودنم بومصراعلر عجیبا کیملک ؟ غریب بر تجسسله حقفله می حفر ایدیورم ، نهایت بولدم ... اوچ درت سنه اولالمه کین فرانسزجه بر شعر مجموعه سنده چوق اوقوتش بر منظومه نك ایکی مصراع می ... کشیخانه مه قوشیورم ، حساب می اوقدر بلاغت وحرارتنه اقاده ایدن شاعر ك کتانی حالی یارمقلرله قاریشدریپورم و بوتون منظومه می بر نفسده اوقویورم : خیر ! — آه ، آرزاس ولوردن کویکلی ! سز آلمان اولقن امتناع ایدیورسکر اولمی ؟ ... بزم مرحمتی داوراندنمیز یتر : بوکویکلی ایچون برافقلر دویکدیرم . زنجیرلر پرچین ایدم ... کایدنیش آقبر. لرینه اوچ قات طونجمن مهرلر ووردم . — دمیچی ، یپوده بره دمیرو کورسك ، فکر زنجیر قبول ایتر ! — مادانكه اوله در برزندان یاپسون ، قیومی ایجه قیاندون ودیوادری یوكل اولسون ! بکانه برخولیا یلین یوجنون « آرزاس . ولودن » لیری فتوشلره طیقکز واوزولردن سورمه لیکنز : سه . ولسی لازم کان پروسبه در ، پروسبه وپروسبه قانونی ! — زندان می سنك زندانك یپوده بره قیانه چی . غیظ و کین حبس ایلر ! — خشین و برماز عرق ، تولوم کلپور . بوتون اجدادیکك برو	یته روم ایلی بلغارلر ك روم ایلی ده ملیت نامه ییلقاری « اجرا آت » ی یته برز برردما غمده جانلاندیریپورم . طویدن اعدامار ، چبری واقیتلر ، تبدیللر ، هردلو بلغارلشدیرمقلر . . ادرنه برینه اودرین ، مصطفی پاشا برینه فردینساندوو ، دده آناچ برینه تاجدا . . . هر زمان دیشلری غیجیرداتان ، وارلنمی برغیظ و دشمنلق دینامیتله برهوا ایدن بو « اجرا آت » ك غایه سنی دوشوتیورم وآن وحالک فجاعتنه رغماً مظفرانه براستخفاف حسندن کندی آله میورم . . . حتی دوداقلر مده برتزیف التوا می بیله وار . . . خونخوار ساووف ، تورك نامنی اورنه دن قالدیرمق ایچون روم ایلی ده سن عظیم بر قیامت قویادك . یوز بیگلرجه تورك غایت ددرین حفر ایدیلمن چقورلره کومولدی و اوزدرلرینه آغیر طاشلر یاصلیدی . فقط « امید » ، داغما قوتلی ، هیچ مغلوب اولر . مؤیداً مظفر « امید » ، نمایه ییدك ؟
--	---

۱۰۶	۱۰۵
« سەلەردن برى بۇتودىكار يالگىز بر ايشى مقدس بىلەك: كەندى كەشمە. افتر! خارقه تما برعزم و غناد ايله ايقايتىدىكەز بو وظيفە باردلاق بر موفقىت ايله ختام بولدى: كەندى كەندىزدن ايكرندك! انسانلارك يارىنى قتل ايدن برچانى احبالكه برائت قزانه بيلير؟ فقط بۇ كەندى غلېمزمە حاضر لادىغىز داهيا تەپتنامەدن صوكرە آرتق – غىزىم بېلول وسعاد ناھيد . . . ياخود محترم موسيو ناردىيو . . . – آرتق سۆك نظر كىزدە محرمىدىن قودىلەيمىز، فقط بونىكە برا يالگىز بر محكمە حضور ندە معصومىتىز وصغو غىز سېن ايتىدى: محكمە وجدائىز ! » .. غيا بېلول ، سعاد ناھيد ، ناردىيو ، « تورانى » نك بر دقيقە ايجون مدافە سنى دېككەكە موافقت ايدىلرمى ؟ بۇ روم ايلي دە نە يادىق ، روم ايلي دە « تورك » ايله رىق نە . واردى ؟ بونلرە غايت عمومى وبويلە اولدىنى ايجون مېم جوابلر وېرىمكەنە بك يېڭى وزندە بر مشاهدەى آكلانە چىڭ . دەدە آتاجدە ايدك . . . بىلغىلارلك بوكونكى « نادجدا » سندە . . . كوچوك قىسەدە هرئى انتظام فكىرىنە ، تمدن آرزوسە ، بويوك بر قابليت بكونشە دلالت ايدىيوردى . كەنىش واغاجلرلە مۇزىن بر جادە ، اكر تەبىر جاتر اولسە تەزە صفىلە توصيف ايدە جكم تېن سوقۇقۇر . . . كوكۇل بر	بر برە سىلەيكى كور . زمان برچىوق كوكۇل قىيىدى . اى مزار قازىچى . هايدى ، قازمەك كەل . خرافەتەك بوختىار ملر فەدائىرىك هەينى چاپچاق وكوزلە دفن ايت ! — مزار قازىچى ، چوقۇرك اھىنى بىق . اميد ، دفن اولتاز! وطنپور فرانسىز شاعرىنك « آلتاس لورەن » الحاقىدن اون يدى سەكەرە يازدىنى بو منقولمەنى بوتون مناسىلە نەسەم: اميدى بولمك كومولز ، پيودە بو غىرىك مزارى ! روم ايلنك معصوم و بد بخت خيالى قارىشىندە عشق واستراقىلە بو مصراعلىرى تىكرار لىوب دوروركن آتسىزىن فولانمك دېيىدە مستەزى ، غدار ، عصبان و برىچى قەھقەرل ايتىلدى . وطنسىز تورك كەنچلرندىن برىنەى يوقسە موسيو « ناردىيو » يەمى غايد اولدىنى پك ائى تەين ايدەمدىكم برسس ، غرورى ئولدىرىمك ايتىن بر تعرض باشلادى : « غىزىم ، تمدن و محافظە ايدەمدىككز روم ايلي حقدە اميدلر بىليورسكز . اكر بو ، خيالك فوقدە بر حماقت اولسە ايدى صافىللككز بكا مرحمت الهام ايدردى . فقط شمدى قەھقەر ايله كولك احتياجندن باشقە برئى حس ايتىيورم . روم ايلي دە سۆك نەكز وار ؟ . . . » ترددسىز ، غضبە رام اوليەرى ، حيثيت شعار برسكوتە جواب و برىيورم :

۱۰۸ دردیله فصل یا نام ؟ وین فصل امید ایتیم ؟... خیر ، خیر! روم ایلی بر تورک یوردیدر . حافظه مده کی وقعه لره ، حکایه لره آتشیله دیکی بر ایمان ایله باغیر یوروم : ای روم ایلی، هر زمان بزمک ! بیم ایچون سسلانیک ، مناسرتده دده آناج کی آجققی وسویتی بر خاطره ، داغی بر امید منجی ... ملی مفکوره سسلانیکده دوعمدی ؟ عزیزاستادم حسین زاده نک اک مهیج تلقینلرینه، ارشادلرینه تخلیکاه اولان بر شمدی « تسالونیک » دگیلدر ؟ سسلانیکده بر تورک جوجوغناک نه اوله جقسک ؟ سؤاله : « بومباچا اوله جنم! دشمنلرک باشی ازه جکم ! » جوابی ویردیکی قولاقلمسه دویمدی ؟ سیاسی انقلابی یویون مناسرت ، بزم بومبای ویکین کی یایانجی میدر ؟ روم ایلی ، بآشدن باشه تورک یوردیدر . اونک هر جزوی تورک مقصرتلرینک داستانلری تریم ایدر . اوزاق و مجهول اشقودره ، عاصی و ناصرد اولونیه بیله حسن رضا و نیازینک قانیله بر تورک طویرانی ، بر ملی زیارتگاه ، اکر تغییر جائزه ، بر مطاف اولدی ...	۱۰۷ مدرسه، اینزیده کتبخانه اوله جق بر بنا، اعدادی مکتبی، قیز رشدیه سی، منور کتبخانلر قلوبی، جماعت اسلامیه مکنتلر ایچون ایراد اوله رقی یاپدیردینی سکزی بنا، مکمل برغر، باخته خانه سی، عمومی بریاغی... بلغارستانک دکل بلجیقا و فرانسه نک اونیش بیک نفوساق هر هانکی بر قصبه سنده مدنیت و عرفانه عالد دهانه کی مؤسسلر وارسه سز سوبلیکیز، بن دده آناجده، بوکوزل تورک مدینه سند بوئلرک اشلری سزه تعداد ایدیم . . . مونس قصبه جی یاغده بولان بر فرانسه لی مهندس کزدیردکن صوکره یته کندیسله دکن کارنده اوتورمشدق. کج مهندس: « احتساکیز نهدر ؟ » دیدم . فرانسز آرقداشم حیرت و مقتونیه جواب ویردی : « بزم دیب و فغان [۱] کی کوچوک قصبه لر مژدن هیچ فرقی یوق ! » ایشته بلغازلرک کوزل سواقلری قرداشر مژک قایله سو- لادقلری دده آناج ، سوکیلی تورک مدینه سی ! بن تورک لره اساطیری مقبله بکزه بن بر سفر و پارلاق بر مظفریت نتیجه سنده فتح ایتدکاری معزز روم ایلی لی فصل اوتوته بیاییم ؟ بن آق دکن ساحلده دلفریب سیاسی کوزلریم نقش ایدن دده آناجی ، قرق سته اول نملی فورلش و کندیسه صبر قی تورکجه بر آد ویرلش بوکوزل مدینه نک حبر شیله [۱] فرانسه نک بحر محیط سا-لنده ایکی طرف رکوچوک قصبه میدر.
--	--

